

O DESETI PANNÁCH

Kázání ze soboty 26.9.2020 – br. Michal Balcar

Dnešní kázání se bude věnovat podobenství o deseti družičkách, které je pro nás, adventisty sedmého dne, klíčové z hlediska historie i identity. Jeden z prvních časopisů vydávaných adventisty se jmenoval Midnight Cry – tedy Půlnoční volání – odkazující na volání o příchodu ženicha z našeho podobenství. Průkopníci naší církve po roce 1844 vyznávali tzv. teologii zavřených dveří a byli přesvědčeni, že “dveře na svatbu” z našeho podobenství, jsou zavřeny a nikdo se již neobrátí. Naše denominace, jež je dnes tak misijně orientovaná, začínala jako extrémně nemisijní.

Mt 25,1-13

1 Tehdy bude království nebeské, jako když deset družiček vzalo lampy a vyšlo naproti ženichovi. 2 Pět z nich bylo pošetilých a pět rozumných. 3 Pošetilé vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej. 4 Rozumné si vzaly s lampami i olej v nádobkách. 5 Když ženich nepřicházel, na všechny přišla ospalost a usnuly. 6 Uprostřed noci se rozlehl křik: „Ženich je tu, jděte mu naproti!“ 7 Všechny družičky procitly a dávaly do pořádku své lampy. 8 Tu řekly ty pošetilé rozumným: „Dejte nám trochu oleje, naše lampy dohasínají!“ 9 Ale rozumné odpověděly: „Nemůžeme, nedostávalo by se nám ani vám. Jděte raději ke kupcům a kupte si!“ 10 Ale zatímco šly kupovat, přišel ženich, a které byly připraveny, vešly s ním na svatbu; a dveře byly zavřeny. 11 Potom přišly i ty ostatní družičky a prosily: „Pane, pane, otevři nám!“ 12 Ale on odpověděl: „Amen, pravím vám, neznám vás.“ 13 Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu.

Výklad

Není bez zajímavosti, že Ježíše začíná slovem: Tehdy, jímž posluchače upozorňuje, že čas bude hrát klíčovou roli. Jde o popis běžné svatby prvního století? Nevíme a mezi teology není v tomto ohledu konsensus. To se zdá jako nedůležité, ale není tomu tak. Nevíme totiž, zda se Ježíšův popis v něčem běžné svatbě nevymyká a nevíme tak, jestli právě na tuto anomálii nechce upozornit. (Jeho současníkům by to bylo jasné).

Příběh lze rozdělit do tří scén:

1. Začátek popisuje deset družiček. Všechny mají rozžaté lampy. Chyba se projeví až později. Zatím není patrná. Kdyby ženich přišel včas, všechny by obstály a splnily svůj úkol.

2. Všechny družičky usnou! Nikdy jsem nezažil svatbu, která by začala včas, ale že by to trvalo tak dlouho, že by svatebčané usínali, to je opravdu neobvyklé. Pak se ozve volání, že ženich je tady, družičky si chystají lampy, polovina zjišťuje, že olej jim došel, jsou ale odmítnuty svými kolegyněmi a poslány do vesnice.

3. scéna popisuje vstup ženicha na svatbu. Závěr příběhu je extrémně tvrdý, a i my cítíme, že ho Ježíš vyhrotil. Asi by družičkám na žádné svatbě nebyl odepřen vstup, byť by přišly pozdě. Závěrečná ženichova tvrdost upozorňuje posluchače na vážnost situace.

Ježíš zde mluví o druhém příchodu, o tom není pochyb. Vyplývá to z kontextu (24. kapitola Matouše je tzv. evangelijní apokalypsa). Vyplývá to i ze samotného příběhu.

My jsme družičky a není bez zajímavosti, že moudré jsou ty, které předpokládají, že čekání bude dlouhé a nebude snadné. Moudré jsou ty, které tuší, že ženich jen tak hned zpátky nebude. Všichni intuitivně tušíme, že klíč je v porozumění tomu, co symbolizuje olej – tradice měla za to, že se jedná o víru, dobré skutky nebo Duchu svatého (tak EGW). Jenže správný vykladačský postup při čtení podobenství říká – pozor na alegorii, držte se jednoho principu!

Jaký by to měl být nám v tomto případě napovídá sám Kristus v závěrečném imperativu: *Bděte tedy!* I tady je ukryto malé Ježíšovo rýpnutí, neboť družičky přece usnuly všechny. Uvnitř příběhu nejde o to, jestli usnete, ale o to, co jste dělali před usnutím. Ale Ježíš naléhá, abychom bděli a my tušíme, že se jedná o metaforu. Metaforu čeho? Sloveso *egeirein* (ἐγείρειν) znamená: vzbudit se, vstátí, povstat. My máme nejčastěji dojem, že jsme vyzýváni, abychom měli oči otevřené a sledovali, co se kolem nás děje. To je správně. Ale také jsme vyzýváni, abychom zaujali postoj, abychom nebyli pasivní.

Zajímavý rozměr této výzvy dává jeden z výskytů tohoto slovesa v Matoušovi. Specificky mám na mysli scénu v zahradě Getsemane, kde Ježíš žádá učedníky, aby s ním bděli, protože před ním je nejtěžší část jeho života. Všimněte si, co Ježíš nechce – aby mu dávali rady, vlastně aby cokoli říkali. Jen aby s ním byli. Aby neusnuli. Aby byli vedle něj, s ním. Aby ho doprovázeli, ne jako profesionálové, ale jako přátelé. Tohle je taky naše výzva. *Bděte jeden pro druhého. Bděte vedle sebe. Bděte, když ten druhý má soužení.*

